

צידה לדרך:

עלון תורני אקטואלי לילדי ישראל

וי"ל מידי שבוע עם תכנים מגוונים!

ויקהל פקודי - 'החודש'

עלון מס' 42

עלון זה מוקדש לרפואתו השלמה של
הרב רפאל נועם בן מרים בתושח"י

בדרך הפרשה

קָרַשׁ הָיָה כְּמַעַט טוֹן! אוֹמֵר לוֹ הַקֵּב"ה: "עֲסֹק אֶתְּהָ בַיַּדְיָה נִרְאָה כְּמַקְיָמוֹ וְהוּא נִזְקָף וְקָם מֵאֲלֵיו", לְכֹן נֹאמֵר: "וַיְהִי בַחֲדָשׁ הָרִאשׁוֹן בַּשָּׁנָה הַשְּׁנִית בְּאַחַד לַחֲדָשׁ הַיּוֹקֵם הַמְּשֻׁכָּן". הַיּוֹקֵם - מֵאֲלֵיו.

בְּחַיֵּינוּ יֵשׁ דְּבָרִים רַבִּים שְׂאֵנָחְנוּ לֹא יוֹדְעִים 'אִיָּה נִצְלִיחַ' לַעֲשׂוֹתָם. הַקֵּב"ה אוֹמֵר גַּם לָנוּ: "עֲסֹק אֶתְּהָ בַיַּדְיָה!" אֶתְּהָ תִּנְסֶה וְתִשְׁתַּדֵּל, אֲנִי אֶעֱזֹר לָךְ! גַּם עַל מַלְחָמַת הַיָּצֵר נֹאמֵר בְּגִמְרָא כָּלֵל זֶה "בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם יִצְרוּ שֶׁל אָדָם מִתְּגַבֵּר עָלָיו... וְאֶלְמֵלֵא הַקֵּב"ה עֲזֹרוּ, לֹא יִכּוֹל לוֹ!"

מְסַפֵּר עַל אָדָם עֲשִׂיר שֶׁהִזְקִין וְחָלָה, וְהִבִּין כִּי הִגִּיעָה הָעֵת לְהִפָּרֵד מִבְּנָיו. כְּשֶׁהֵם נֹאסְפוּ סָבִיב מִטָּתוֹ, הוּא פִּתַח וְאָמַר: "בְּנֵי הַיְקָרִים, דַּעוּ לָכֶם שֶׁכָּל הַצְּלָחָתִי בְּעֶסְקִי, בָּאָה בְּזָכוֹת שְׁנֵי דְבָרִים - הָרִאשׁוֹן, זֶה בְּזָכוֹת

בַּשָּׁבֶת הַקְּרוֹבָה תִּהְיֶה הַקְּרִיָּאָה בַּתּוֹרָה אֲרֻכָּה בְּמִיָּחָד: שְׁתֵּי פְּרָשִׁיּוֹת וַיִּקְהַל-פְּקוּדֵי הַמוֹנּוֹת בְּיַחַד 244 פְּסוּקִים, וְלִצְדָם סֵפֶר תּוֹרָה נוֹסֵף, בּוֹ נִקְרָא בַעֲזוֹ"ה אֶת פְּרָשַׁת "הַחֲדָשׁ הַזֶּה לָכֶם רֵאשׁ חֲדָשִׁים". פְּרָשַׁת הַחֲדָשׁ, הִיא הַרְבִּיעִית מִבֵּין 'אֲרַבְּעַת הַפְּרָשִׁיּוֹת' וּמְכִילָה 20 פְּסוּקִים נוֹסְפִים. בְּפְרָשָׁה זֹאת מְסַפֵּר עַל הַמִּצְוָה הָרִאשׁוֹנָה שֶׁנִּצְטַו יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת כְּעָם, שֶׁהִיא מִצְוַת "קְדוּשַׁת הַחֲדָשׁ". קוֹרְאִים בָּהּ עַל הַהֲכָנָה לְקִרְבָּן פֶּסַח וּמִבְּרִכִּים אֶת 'חֲדָשׁ נִסִּין' בַּתְּפִלָּה לֵה' כִּי בַשָּׁנָה זֹאת אֶכֶן כֹּבֵד נִזְכָּה לְבַנְּנוּ בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְלְהַקְרִיב קִרְבָּן פֶּסַח בְּהַלֵּל וְהוֹדִיָּה. כְּאֲשֶׁר חֲכָמֵי הַלֵּב מְסִימִים אֶת הַכְּנֵת הַמְּשֻׁכָּן וְכִלְיוֹ, הֵם מְבִיאִים אֶת הַכֹּל אֶל מִשְׁהָ רַבְּנוֹ. בְּרֵאשׁ חֲדָשׁ נִסִּין מִצְוָה הַקֵּב"ה לְהַעֲמִיד אֶת הַמְּשֻׁכָּן. מִשְׁהָ שׁוֹאֵל: "מִי יִכּוֹל לְהָרִים קְרָשִׁים גְּדוֹלִים אֵלָה?" מִשְׁקֵלוֹ שֶׁל כָּל

'סיעתא דשמיא' שלוּתה אותי, והשני- מכח חכמתי העסקית וחריצותי. אף דעו לכם כי גם כל חכמתי

העסקית והחריצות שלי - גם הם היו רק על ידי סיעתא דשמיא!...

בְּדֶרָה הַצְדִּיקִים

בְּשֶׁבֶת קִדְשׁ כ"ט בְּאֶדָר "עָרַב רֹאשׁ חֹדֶשׁ נִיסָן", חָל יוֹם פְּטִירְתּוֹ שֶׁל הַגָּאֹן רַבִּי יַעֲקֹב קִמְיִנְצְקִי זצוק"ל. רַבִּי יַעֲקֹב הָיָה מַגְדֹּלֵי הַדּוֹר וּמַעֲמֻדֵי הַתּוֹרָה בִּיְהוּדוֹת אַמְרִיקָה, עַד פְּטִירְתּוֹ לְפָנֵי 35 שָׁנָה. הוּא שָׁמַשׁ בְּרֹאשׁ לְשִׁיבַת תּוֹרָה וְדַעַת שֶׁהִיְתָה בְּיָמֵים הָהֵם 'אִם הִישִׁיבוֹת', וּבְתוֹרָתוֹ וּבְחֻמְתּוֹ הָיָה מְרֹאשֵׁי עוֹלָם הַתּוֹרָה.

מִסְפָּר כִּי בְּאַחַת מִטִּיסוֹתָיו מֵאַמְרִיקָה לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, יָשַׁב לְצִדּוֹ אִישׁ חִלּוּנֵי נִכְבֵּד. הָרַב עָסוּק הָיָה בְּסִפְרוֹ, וְהִיוֹשֵׁב לְצִדּוֹ עָסַק בְּשָׁלוֹ. מְדִי כַּמָּה דְקוֹת הוֹפִיעַ נִכְדוֹ שֶׁל הָרַב, שֶׁהִתְלַוָּה אֵלָיו לְטִיסָה, נִגַּשׁ לְסִבּוֹ וּשְׂאָלוֹ בְּיִרְאַת כְּבוֹד: "הֵאֵם סָבָא צְרִיךְ מִשְׁהוּ, הֵאֵם הַכֹּל בְּסִדְרָה? הַפְּסָא נּוֹחַ? אוֹלֵי מִשְׁהוּ לְשִׁתּוֹת?" וְכָה הִבִּיעַ הַתְּעַנְיָנוּת מִכָּל הַלֵּב, בְּכַבּוּד צְרוּם וְרַב. הָאָדָם הַחִלּוּנֵי בָחוּן בְּהַתְּעַנְיָנוּת אֶת הַנְּעַר. "מִי הַבְּחוּר?" שָׂאֵל. "נִכְדִּי", הִשִּׁיב הָרַב. נֶאֱנַח הִלָּה וְאָמַר: "הַנִּכְדִּים שְׁלִי, רַק יוֹדְעִים לְבַקֵּשׁ בְּקִשׁוֹת. לֹא שְׂכַחוּ לְפָנֵי הַטִּיסָה לְהַגִּישׁ לִי רְשִׁמַת קְנִיּוֹת מְפֻרְשֶׁת. סָבָא תִקְנֶה... וְסָבָא תְּבִיא... 'סָבָא' קִיָּם אֲצֵלָם רַק כְּאֲשֶׁר הֵם צְרִיכִים מִשְׁהוּ... וְמִי חוֹלָם עַל כְּזֶה כְּבוֹד וִיקָר?"!

"אֲסַבִּיר לָךְ אֶת הַהִבְדֵּל", אָמַר הָרַב קִמְיִנְצְקִי. אֲנִי חֲנֻכְתִּי אֶת יְלָדֵי וְנִכְדֵי, שְׂאֲנִי צְאָצְאֵי אֲבָרְהָם אֲבִינִי, 'הָאָדָם הַגָּדוֹל בְּעַנְקִים', שֶׁהִנְחִיל אֶת מוֹרְשׁוֹתוֹ לְבָנָיו אַחֲרָיו, 'וְשִׁמְרוּ דְרָהּ ה' לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט'. בְּמַעֲמַד הַר סִינַי קִבְּלֵנוּ אֶת הַתּוֹרָה, וּמֵאָז הִיא עוֹבְרַת מְדוּר לְדוּר. בְּדוּר שְׂאֲחֲרֵי מַעֲמַד הַר סִינַי - הִבִּיטוּ הַיְלָדִים עַל הוֹרֵיהֶם כְּמִי שְׂכָחוּ לְשַׁמֵּעַ אֶת דְּבַר ה' מִפִּי הַגְּבוּרָה מִמֶּשׁ. וְיְלָדֵיהֶם - הִעֲרִיצוּ אוֹתָם עַל שֶׁהִפְרִיּוּ אֶת אֱלֹהֵי שְׁעָמָם דְּבַר ה', וְכָה הִשְׁתַּלְשַׁל הַדְּבָר מְדוּר לְדוּר, כִּי שְׁתַּמִּיד הַבְּנִים רוֹאִים בְּאַבּוֹתֵיהֶם מוֹסְרֵי הַתּוֹרָה וּמַעֲבִירֵי הַשּׁוֹשְׁלֶת הַיְהוּדִית. יְלָדֵי וְנִכְדֵי מְכַבְּדִים אוֹתִי כְּאָדָם שְׂוָכָה לְהִיּוֹת מְקֻשָּׁר עִם עֲנֻקֵי

הַרוּחַ בְּדוּר הַקּוֹדֶם: הַחֶפֶץ חַיִּים, הַסָּבָא מְסֻלְבּוּדְקָה וְעוֹד עֲנֻקֵי עוֹלָם קוֹדְמִים.

לְעֻמַּת זֹאת, אַתָּה חֲנֻכְתָּ אֶת יְלָדֶיךָ וְנִכְדֶיךָ, עַל פִּי הַסֵּתְפֻלוּתָם הַנְּחוּתָה שֶׁל גּוֹיֵי הָאֲרָצוֹת, הַטּוֹעֵנֶת כִּי הַחַיִּים הֵם תּוֹצְאָה שֶׁל אַרְוָעִים מְקֻרִיִּים, וּמוֹצָא הָאָדָם מִן הַקּוּף, וְאִם כֵּן מְדוּעַ שִׁיעֲרִיךָ אוֹתָךְ?! הֲרִי אֵין אַתָּה בְּעֵינָיו אֵלָא חֲלִיָּה הַמְּקַשֶּׁרֶת בֵּינוֹ לְבֵין הַקּוּף... אַתָּה מְקַרֵּב אֵלָיו, וְאֵלֹהֵי הוּא אָדָם מְשָׁלֵם יוֹתֵר מִמֶּךָ"...

הָרַב קִמְיִנְצְקִי עָמַד בְּרֹאשׁ נְשִׂאוֹת הָאֲרָגוֹן הַתּוֹרָנִי 'תּוֹרָה וּמְסוּרָה', שְׁפוּעֵל בְּרַחֲבֵי אֲרָצוֹת הַיְּבִרִית לְהַקְמִת תְּלִמּוּדֵי תּוֹרָה וְהַצְלַת יְלָדִים וְיְהוּדִיִּים מִחֲנוּקָה כְּפָרְנִי וְקִלּוּקֵל. בְּנְאוּמָיו כְּבִנּוּסֵי הָאֲרָגוֹן הָיָה רָגִיל לְצִטֵּט אֶת דְּבָרֵי 'רִישׁ לְקִישׁ' עַל הַפְּסוּק בְּשִׁיר הַשִּׁירִים: "כְּפִלַּח הַרְמוֹן רִקְתָּךְ", שְׂגָם רִיקְנֵי יִשְׂרָאֵל מְלֵאִים מְצוּוֹת כְּרָמוֹן. וּמְדוּעַ מְשׁוּיָם אֶת פְּשׁוּטֵי יִשְׂרָאֵל דּוֹקָא לְרָמוֹן? מִפְּנֵי שְׂכָל פְּרִי וּפְרִי נִכְרַ מַה מְצָבוּ, מְרַגִּישִׁים הֵאֵם הוּא בְּשָׁל אוֹ בְּסָר, טְרִי אוֹ כְּמוּשׁ. וְאֵלֹהֵי חִיצוֹנִיּוֹתוֹ שֶׁל הַרְמוֹן מְטַעֵה! לְעֵתִים הוּא נִרְאָה יָבֵשׁ וּמְקַמֵּט, וְאֵלֹהֵי מִבְּפָנִים הוּא עֲסִיסֵי בְּיוֹתֵר! כִּי אַחֲרָיו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֵין לְהַתְרַשֵּׁם מִהַסֵּתְפֻלוּת רַק עַל חִיצוֹנִיּוֹתָם, כִּי פְּנִימִיּוֹתָם חֲמָה לְעַבּוּדַת ה' וּמִשְׁתַּוְּקָת לְקְרוֹב!

וּמִי מוֹסֵר לָנוּ בְּגִמְרָא אֶת דְּבָרֵים הָאֵלֶּה? **רִישׁ לְקִישׁ!** רִישׁ לְקִישׁ נוֹלַד לְמִשְׁפַּחַת תְּלִמִּידֵי-חֻכְמִים מְכַבְּדֵת, אֲף הוּא הִתְחַבֵּר בְּצַעֲרֵירוֹתוֹ לְחַבְרִים שְׂגִבּוּרְתָם קְדָמָה לְחֻכְמָתָם, וְהִפָּךְ לְ'מְנַהִיג' הַחֲבוּרָה. הֵם לְמַדּוּ אוֹתוֹ הַנְּהַגוֹת לֹא טוֹבוֹת, וְלֹא חֵלֶף זְמַן אֲרָף עַד שֶׁהוּא פָּרַק מְעֲלִיו כָּל עַל. בְּמִשְׁחָה שְׁנַיִם רְבוֹת הָיָה רְחוּק מִן הַתּוֹרָה וְהָיָה 'רֹאשׁ הַשׁוֹדְדִים'.

יוֹם אֶחָד רָאָה רַבִּי יוֹחָנָן אֶת שְׁמַעוֹן בֶּן לְקִישׁ, חוֹצֵה אֶת מִי נֶהַר הַיַּרְדֵּן בְּקַפִּיצָה! לְבוֹ שֶׁל רַבִּי יוֹחָנָן נְחֻמְז

על שמעון שאינו זוכה לחיי תורה. הוא קרא לעברו "חילה לאורייתא!" - עליה לנצל את כחה העצום לתורה! הוא החל לדבר על לבו כי יטוש את חבריו הרעים ויתמסר לתורה, ואמר לו כי הוא עצמו ילמד עמו תורה ואף יתן לו את אחותו לאשה.

דבריו של רבי יוחנן חדרו אל לבו של ריש לקיש, והוא החליט לעזוב את אמנות הלסטים, ולהתחיל להתמסר לתורה - בה שקד והגה יומם ולילה.

"הירח והכוכבים לא נבראו אלא כדי שיוכלו להגות בתורה לאורם", אמר ריש לקיש. על תלמודו היה חזון ארבעים פעם, וכה עלה והתעלה במדרגות התורה. "כל מי שראה את ריש לקיש בלמודו", אמרו עליו פעם תלמידי בית המדרש, "נדמה היה לו כאלו הוא עוקר הרים וטוחנם זו בזו!"

תלמוד בבלי ותלמוד ירושלמי, שניהם מלאים באוצרותיהם התורניים של רבי יוחנן וריש לקיש. תורתם מהיה אבן יסוד בסגיות מרכזיות בש"ס. אה סגיא זו מחיבת את כלנו! דאגה לאח הרחוק והשקעה של ממש למען קרובו לחיק אביו שבשמים!

להלן ספור מדהים על מעשה 'קרוי' שמזכיר את הספור ההוא: בין רבני 'קרן ההסעות' יש רב חשוב שפועל רבות למען קרוי ילדי ישראל. הוא משקיע בלוי בחורי ישיבה בצעדיהם הראשונים בעולם התורה, מסביר להם פנים ומסיע להם להפיר את משגי וכללי עולם הישיבות, ואף תומך בהורים שמהססים לקראת רשום בניהם לישיבות הקדושות. פעילותו מרשימה ביותר, והוא מפרסם בעולם הישיבות כ'מקדה' בתחום זה ורבים השיב מעוזו.

ישבתי איתו בשיחה אישית והלבבות התקרבו. עסקנו בדיון אודות תלמיד המתקשה להשתלב בישיבה; הוא חש 'קרוי' בין החיים בעיר מגוריו על כל הכלול בהם: המתירנות, הרגושים המדמים ועוד - לבין חיי הישיבה. הנער חש שפופים עליו הר כגיגית.

שאלתי את הרב, "אני מתפעל מהבנתה העמקה בלבטים של הנער הזה ושל חבריו, אתה ממש מכיר את קשייהם, את סערת לבם, ואף מודדה עם הספקות של הוריהם...", "לאחר דממה קלה, פתח הרב ואמר לי "אני מבין אותם, כי אני הייתי שם..." הוא מגולל לפני את מסכת חייו: "גדלתי בעיר

פתוח, כבן למשפחה עניה בבית קשה-יום. השקעתי בלמודים מתוך שאיפה "לצאת" מחיים אלה... מדי יום, עם תם למודי בבית הספר הכללי, הפשתי מקום שקט להכין 'שעורי בית', כי בבית התקשיתי למצא זאת. גליתי שבשכונה יש בית כנסת קטן עם כולל אברכים. שם הייתה מרפסת יפה ונעימה, ואף היה שם גס-קפה בחנם! מדי יום, בחזור מבית הספר ישבתי במרפסת בית הכנסת, מכין שעורי בית תוך כדי שאני לוגם גס-קפה מתוק עם חלב, דבר שבבית שלי לא היה...

כעבור כמה ימים פונה אלי אברהם כולל, נעים ומחנה, ומתענן בשעורי בית שלי. הראיתי לו: לשון, גאומטריה, משוואות, מדעים... הוא הביע התפעלות על השקעתי, ואמר כי הוא רואה שאני מכשר! קבלתי ממנו מחמאות והערצה, עוד דבר שבבית שלי לא היה.

בכל יום היה האברהם מחליף אתי כמה מלים, ומביא לי 'רוג'לע' כתוספת לגס-קפה...

כעבור מספר ימים אמר לי האברהם: "אני רואה שאתה כל כך רציני, בוא נלמד קצת גמרא!" הוא פתח בפני את עולם הגמרא. למדנו על שומר חנם ושומר שוכר. הקסמתי! כאשר הייתי מסיים את שעורי הבית, הייתי מבקש ממנו "עוד קצת גמרא" (וידעתי שזה גם עוד קצת 'רוג'לע'...)

כה חלפו להם שנתים. כבר נעשיתי ידען בגמרא, בתורה ובהלכות. הכפה שלראשי לא הפרעה להורי (ודוקא שמחה מאד את סבא הקשיש), ולי לא היה אכפת מהחברים שלעגו.

לקראת תם פתה ח', הציע לי האברהם הצעה מהפכנית! "מה דעתך על לימוד בישיבה?" לאחר שיחות עם ההורים ובקורים בבני ברק, הסכמנו ונרשמתי לישיבה מתאמת, בה לומדים עוד נערים שלא למדו בתלמודי תורה חרדיים.

האברהם ליה אותי באהבה ובמסירות. הוא היה מבקר אותי, (ממשיה להביא לי רוג'לע) ותומך בי רגשית. למודי ואף כלכלית. כעבור שלש שנים בהן עליתי עוד ועוד ברוחניות, האברהם רשם אותי לישיבת פוניב'! פתח עולם הישיבות! לא פחות! כבר הייתי 'בן תורה' לכל דבר, בחיצוניות ובקשר בפנימיות!

בצעדים הססניים לעולם התורה!"
 רבי יוחנן וריש לקיש! רב ותלמיד שנעשו
 'חברותא'. רבי יוחנן שחש צרה רוחני לפנות
 לראש השוודים בקריאה של חבה, ריש לקיש
 שנמשה אחרי מלות ההערקה, מתנער מחיי ההבל
 ומקבל על עצמו על תורה! הם מחיבים אותנו!!!
 על ידי פעילות 'קרן ההסעות', מתאפשרת פעילות
 של רכבי הסעות לבתי ספר, של פעילים מחזקים,
 של רשמים הפועלים להרחבת גבולות הקדשה,
 וגם של 'רוג'ה' לנערים שזקוקים למלה מתוקה
 ולטעימה מתוקה!...

אני יושב מרתק. אני מפיר את האיש כבר כמה שנים
 ולא מאמין! הוא רב בלישיבה! הוא היה בעברו נער
 חלוני? והוא ממשיך:

פעבור כמה שנים בהם אני עושה 'שטייגן' בפוניבו'
 - הצע לי שדוד - - - בתו של האברה 'שלי'! אברה
 קר זה הכיר אותי לפני-ולפנים, ובחר בי לשאת
 את בתו המציגת!

"אתה שואל אותי איך אני מבין את לב בני הנער
 המתחזק? איך אני מתקשר היטב עם הוריהם? כי
 הייתי שם! עברתי את זה, ואני עדין עובר את זה
 בעבודתי, מלאכת שמים, בעזרה לנערים שבאים

בדרה הסג'לה

שלו. אה בזמן שנסה החסיד להבריא את הגבול,
 תפסו אותו שומרי הגבול והחרימו את מטענו היקר.
 החסיד נקלע למצב קשה ביותר; כל כספו משקע
 בחבית היי"ש, ואם אינו יכול למכרה, הרי הוא
 נשאר חסר פרוטה, ומהיכן יביא לביתו את כל צרכי
 חג הפסח?

מיד חזר החסיד לרבי שלו, רבי אלימ'לה, וספר לו
 בדמעות שליש את כל המוצאות אותו ואת מצבו
 הפספי הקשה, ובקש לשמע את עצת הרבי. אמר לו

לשנה סג'לה עתיקת יומין לספר שלישת הספורים
 שלפניכם בשבת זו "מברכים חדש ניסן", כסג'לה
 לשפע בפרנסה לקראת ימי חג הפסח:

ספור ראשון: אחד מחסידי הרבי ר' אלימ'לה מז'ינ'נסק
 היה סוחר במשקאות חריפים. לפני חג הפסח היה
 מכין חבית גדולה של יי"ש (יינ שרף), אותה היה רגיל
 להבריח אל מעבר לגבול ולמכרה. מהרווחים שקבל,
 היה קונה ומכין את כל צרכי חג הפסח.

באחת השנים, נסע החסיד בעג'לה עם חבית היי"ש

הרבי: חזר לשומרי הגבול ואמר להם שקרתה כאן טעות, ושהחבית אינה חבית של יי"ש פי אם חבית של מים!

החסיד עשה כעצת הרבי, חזר אל שומרי הגבול, ואמר להם שזו חבית של מים! השומרים לא האמינו, וכי מי מעביר חבית מים ממדינה למדינה? החליטו שומרי הגבול לטעם! טעמו השומרים, ואכן היו אלה רק מים. החזירו את החבית לחסיד שמהר להטעינה על עגלתו ולחזר לרבי אלימלך.

נכנס החסיד לרבי, והתחיל בוכה שוב בדמעות שלישי. "היתה לי חבית של יי"ש שאותה אמור הייתי למכור ברוח ולקנות את כל צרכי חג הפסח. עכשו, כשהחבית הפכה לחבית מים נשארתי חסר כל, ומהיכן אשיג את כל צרכי החג?"

אמר לו הרבי: "טעם גם אתה מהמשקה שבחבית". טעם החסיד מהמשקה ומצא שאכן הוא יי"ש משבח, וליהודי היו כל צרכי חג הפסח בהרחבה גדולה...

ספור שני: פעם אחת אבד המלך את טבעתו היקרה – שהיתה שוה הוזה תועפות והיתה יקרה מאד ללבו. המלך הודיע שיעניק פרס כספי גדול למוצא, ואף יתן לו את כל הוצאות החפוש.

הדבר פרסם בכל המדינה – והגיע גם לאזניו של יהודי פשוט ועני מאד. הימים ימי חדש ניסן, והתקרב חג הפסח שבו הצרכים מרבים. ליהודי לא היה מהיכן לקנות צרכי החג, אמרה לו אשתו: "בעלי, היות ששמענו שהמלך נותן ביד רחבה לכל מי שמקבל על עצמו לחפש את הטבעת – לך מיד גם אתה לארמונו של המלך, ותצחיר שם שגם אתה מוכן להתמסר לחפש את הטבעת היקרה". היהודי הפשוט והתמים עשה כרצון אשתו, והלה לארמונו המלך והודיע שמוכן הוא לחפש את הטבעת היקרה.

שמח המלך ומיד העניק ליהודי מענק ביד רחבה. היהודי חזר לביתו וקנה את כל צרכי החג. בליל הסדר ישב יחד עם בני ביתו לחג את חג הפסח בשמחה גדולה, ושכח לגמרי מהבטחתו לחפש אחר הטבעת האבודה.

באותו לילה, החליט המלך לקחת לברר אצל היהודי איה מתקדמים חפושיו. הלה המלך ואתו הוזיר הראשי. הם עמדו מחוץ לביתו של היהודי, הציצו

מבעד לחלון – וראו את היהודי ומשפחתו חוגגים את ליל הסדר ואומרים את הפיוט דינו. בעל הבית מקריא את תחלת המשפט "אלו הוציאנו ממצרים..."

וכל המסבין מכריזים בסוף כל שורה "דינו!" המלך שמע מבעד לחלון – שהיהודי מדבר אל המסבין – וכלם עונים לו "דינו" – וכה שוב ושוב. המלך חשב כי בודאי היהודי חוקר ושואל את המסבין אם יודעים הם היכן נמצאת טבעתו היקרה של המלך – הוא שואל – וכלם עונים "דינו" שוב ושוב...

עומדים שם המלך והוזיר ששמו הלועזי "דינו" – וככל שצולקים בני הבית דינו! דינו! – המלך מבחין כי פני הוזיר חפוי! הועיק המלך את השומרים ואסר את הוזיר – ולאחר שחקרו אותו הודה הוזיר דינו שאכן הוא גנב את טבעתו היקרה של המלך – וסופו היה שיתלו אותו על העץ.

ויהודי היו כל צרכי הפסח בהרחבה גדולה... ספור שלישי: היה היה יהודי מאמין, תמים, פשוט – שהתפרנס מהפעלת בית מרוח שחבר מהפריץ המקומי. הפריץ היה מידד עם היהודי – ופעם אחת כשנפגשו שאל אותו הפריץ – מהיכן באה פרנסתה?

כמובן, רצה הפריץ לשמע שהיהודי מחזיק לו טובה שהרי פרנסתו באה ממנו – אלא שהיהודי המאמין התמים השיב ואמר: פרנסתי באה רק מהקב"ה. לשמע תשובת היהודי הרצין הפריץ, והתחיל לשאל את היהודי שוב ושוב שאלה זו בצורות שונות – וצפה לשמע בתשובותיו לפחות רמז לטובה שמחזיק היהודי לפריץ המשכיר לו את בית המרוח.

למרות הכל, היהודי לא נרמו בשום רמז – ובכל פעם ששאלו הפריץ מאין באה פרנסתה? – חזר היהודי והדגיש שפרנסתו באה ישירות מהקב"ה – ולא משום מקום אחר.

התרגז הפריץ על היהודי ואמר לו: מאחר שאינך יודע שאני הוא זה שעושה אתה טובה ונותן לך פרנסה – עליך לעזוב את בית המרוח ולחפש פרנסה אחרת! וכה, ללא התראה מקדמת, לפני חג הפסח – מצא את עצמו היהודי ללא פרנסה ובלי פרוטה לקרטה – מול צרכי החג מרבים.

לפריץ היה אוצר במרתף ביתו, ובו היו מטבעות

זֶהב רבות יקרות ערה שאותן אהב הפריץ למנות. וכה בכל יום היה הפריץ נכנס לאוצרו – סופר את מטבעותיו באהבה רבה ומצחצח אותם כדי שציארו הצורות והדמויות המטבעות על גבי המטבעות. הפריץ היה יורק על המטבע – ועם מטלית היה מצחצח את המטבע – כה היתה דרכו של הפריץ לעסק עם מטבעותיו – דבר יום ביומו.

הפריץ החזיק בביתו קוף – שאותו היה לוקח לכל מקום שהלה והיה משתעשע אתו. וכידוע, טבעו של הקוף לחקות את בני האדם הסוככים אותו – וכה לאחר שראה הקוף, פעם אחר פעם, את הפריץ יורד לאוצר, יורק על המטבעות – ואח"כ מצחצח אותן בהנאה רבה. והקוף, הרי הוא רק קוף – וחשב לעצמו שודאי הפריץ אוכל את המטבעות הטעימות והמבריקות. ואכן, פעם אחת ירד הקוף לתוך האוצר – והתחיל ללול את המטבעות – אכל ואכל עד שנפל והתפגר.

הפריץ החזיק בביתו קוף – שאותו היה לוקח לכל מקום שהלה והיה משתעשע אתו. וכידוע, טבעו של הקוף לחקות את בני האדם הסוככים אותו – וכה לאחר שראה הקוף, פעם אחר פעם, את הפריץ יורד לאוצר, יורק על המטבעות – ואח"כ מצחצח אותן בהנאה רבה. והקוף, הרי הוא רק קוף – וחשב לעצמו שודאי הפריץ אוכל את המטבעות הטעימות והמבריקות. ואכן, פעם אחת ירד הקוף לתוך האוצר – והתחיל ללול את המטבעות – אכל ואכל עד שנפל והתפגר.

כאשר ירד הפריץ לתוך האוצר – וראה את הקוף המת – מיד כעס והחליט לנצל זאת להתנפל ליהודי חוכר בית המרוח. וכה, בערב פסח – שלח הפריץ את משרתו לזרק את נבלת הקוף המת – לתוך ביתו של היהודי. המשרת עשה כמצות הפריץ ומיד הסתלק משם. תוך כדי שנחת פגור הקוף על רצפת בית היהודי – נקרעה בטון הקוף ומתוכה נשפכו כל מטבעות הזהב. לקח היהודי את מטבעות הזהב וקנה את כל צרכי חג הפסח בשפע רב – וישב שמח וטוב לב עם בני ביתו לערה את סדר הפסח.

הפריץ החזיק בביתו קוף – שאותו היה לוקח לכל מקום שהלה והיה משתעשע אתו. וכידוע, טבעו של הקוף לחקות את בני האדם הסוככים אותו – וכה לאחר שראה הקוף, פעם אחר פעם, את הפריץ יורד לאוצר, יורק על המטבעות – ואח"כ מצחצח אותן בהנאה רבה. והקוף, הרי הוא רק קוף – וחשב לעצמו שודאי הפריץ אוכל את המטבעות הטעימות והמבריקות. ואכן, פעם אחת ירד הקוף לתוך האוצר – והתחיל ללול את המטבעות – אכל ואכל עד שנפל והתפגר.

הפריץ החזיק בביתו קוף – שאותו היה לוקח לכל מקום שהלה והיה משתעשע אתו. וכידוע, טבעו של הקוף לחקות את בני האדם הסוככים אותו – וכה לאחר שראה הקוף, פעם אחר פעם, את הפריץ יורד לאוצר, יורק על המטבעות – ואח"כ מצחצח אותן בהנאה רבה. והקוף, הרי הוא רק קוף – וחשב לעצמו שודאי הפריץ אוכל את המטבעות הטעימות והמבריקות. ואכן, פעם אחת ירד הקוף לתוך האוצר – והתחיל ללול את המטבעות – אכל ואכל עד שנפל והתפגר.

הפריץ החזיק בביתו קוף – שאותו היה לוקח לכל מקום שהלה והיה משתעשע אתו. וכידוע, טבעו של הקוף לחקות את בני האדם הסוככים אותו – וכה לאחר שראה הקוף, פעם אחר פעם, את הפריץ יורד לאוצר, יורק על המטבעות – ואח"כ מצחצח אותן בהנאה רבה. והקוף, הרי הוא רק קוף – וחשב לעצמו שודאי הפריץ אוכל את המטבעות הטעימות והמבריקות. ואכן, פעם אחת ירד הקוף לתוך האוצר – והתחיל ללול את המטבעות – אכל ואכל עד שנפל והתפגר.

הפריץ החזיק בביתו קוף – שאותו היה לוקח לכל מקום שהלה והיה משתעשע אתו. וכידוע, טבעו של הקוף לחקות את בני האדם הסוככים אותו – וכה לאחר שראה הקוף, פעם אחר פעם, את הפריץ יורד לאוצר, יורק על המטבעות – ואח"כ מצחצח אותן בהנאה רבה. והקוף, הרי הוא רק קוף – וחשב לעצמו שודאי הפריץ אוכל את המטבעות הטעימות והמבריקות. ואכן, פעם אחת ירד הקוף לתוך האוצר – והתחיל ללול את המטבעות – אכל ואכל עד שנפל והתפגר.

הפותרים: שמואל פ. | ברוך שמעון ג. | מוישי ה. | יהודית ז. | רבקי מ.
ילדים יקרים! מדור 'בדרה החידה' יוצא לחפשת פסח.
נשמח לפגש אתכם שוב בגליונות שלאחר הפסח! חג שמח!

מעונינים להנציח את העלון הבא לזכות יקירכם?
צרו איתנו קשר במייל: zaida@kerenh.org.il

רוצים את העלון אצלכם?
שלחו בקשה לדוא"ל zaida@kerenh.org.il ונשלח אליכם!

ת.ד. 257 בני ברק או בהעברה לבנק הפועלים סניף 655 מס' ח-ן: 339991 קרן הסעה וסיוע לתלמידי החינוך העצמאי ע"ד 5-804-659-95
התרומות מוכרות לצרכי מס לפי סעיף 46 כמו"כ ניתן לתרום בקלות ובמהירות בכל עמדות "נדרים מלוס" ברחבי הארץ